

стало схвалення Указом Президента України від 12 січня 2015 р. № 5 «Стратегії сталого розвитку «Україна–2020», яка визначила, що «метою реформи державного управління є побудова прозорої системи державного управління, створення професійного інституту державної служби, забезпечення її ефективності». У свою чергу результатом впровадження реформи має стати «створення ефективної, прозорої, відкритої та гнучкої структури публічної адміністрації із застосуванням новітніх інформаційно-комунікативних технологій (е-урядування), яка здатна виробляти і реалізовувати цілісну державну політику, спрямовану на суспільний сталий розвиток і адекватне реагування на внутрішні та зовнішні виклики» [3]. Стратегією було передбачено проведення ряду реформ, зокрема, й таких що безпосередньо мають відношення до публічного управління на місцевому рівні, а саме основними з них є: Стратегія реформування державного управління України на 2016 – 2020 рр., Концепція системи надання електронних послуг в Україні, Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо розширення повноважень органів місцевого самоврядування та оптимізації надання адміністративних послуг».

Щодо теоретичних аспектів, то залишається не вирішеним питання нормативного забезпечення та теоретичного закріплення єдиних підходів щодо визначення публічного управління, системи публічного управління, об'єктів та суб'єктів публічного управління, що є необхідних для подальшого розвитку та ефективного реформування системи управління.

Сьогодні на законодавчому рівні залишається закріплене визначення державного управління, хоча в деяких нормативних документах зустрічається таке поняття як «публічна влада», що більше відповідає публічному управлінню. Щодо наукових підходів, то науковці досліджують поняття публічне управління, система публічного управління, але єдиної думки щодо їх визначень не сформовано, система публічного управління залишається майже не дослідженою, в більшості досліджень її розглядають як систему державного управління, хоча це різні системи і система публічного управління значно ширша та має значно більше коло суб'єктів ніж система державного управління. Таке при рівнянні викликано ототожненням понять «публічне управління» та «державне управління» та наділенням державного управління рис притаманних публічному управлінню, а також відсутністю закріпленого визначення на законному рівні.

Отже, на основі проведеного аналізу можемо зробити висновок, що система публічного управління в Україні до сьогодні залишається не сформованою, в різні періоди проводилися реформи які наближають вітчизняну систему до європейських. Але залишається проблема чіткого визначення понять, адже на нормативному рівні відсутнє визначення публічного управління, хоча визначення державного управління пройшло значну еволюцію і все більше набуває значення публічного управління,

що є не зовсім позитивним, адже якщо ми хочемо ефективно використати європейський досвід та досягти відповідно рівня розвитку в системі управління, то необхідно чітко розмежувати ці поняття та застосовувати нові які будуть відповідати сучасним умовам розвитку не лише вітчизняної системи управління, а й європейських країн.

Список використаної літератури

1. Про доступ до публічної інформації: Закон України від 13.01.2011 р. № 2939-VI // Відом. Верхов. Ради України. – 2011. – № 32. – Ст. 314.
2. Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади : постанова Кабінету Міністрів України від 10.09.2014 р. № 442 // Офіц. вісн. України. – 2014. – № 74. – Ст. 2105.
3. Про Стратегію сталого розвитку «Україна – 2020» [Електронний ресурс] / Президент України; Указ, Стратегія від 12.01.2015 р. № 5 / 2015. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/5/2015> 147.
4. Про схвалення Концепції реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні : розпорядження Кабінету Міністрів України від 01.04.2014 р. № 333-р // Офіц. вісн. України. – 2014. – № 30. – Ст. 831.
5. Про схвалення плану дій з впровадження в Україні Ініціативи «Партнерство «Відкритий Уряд»: розпорядження Кабінету Міністрів України від 05.04.2012 р. № 220-р // Уряд. кур'єр від 26.04.2012 р. № 76 / № 194 від 24.10.2012 р.

Олександр ОВДІН

*к.і.н., доцент, доцент кафедри
права та європейської інтеграції
ДРІДУ НАДУ*

НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ НАЦІОНАЛЬНИХ ІНТЕРЕСІВ: АНАЛІЗ ЗМІН, ВНЕСЕНИХ ЗАКОНОМ УКРАЇНИ «ПРО НАЦІОНАЛЬНУ БЕЗПЕКУ УКРАЇНИ» (2018 Р.)

Поняття «національні інтереси» давно вже увійшло до переліку ключових термінів, якими оперують вітчизняні фахівці у сферах міжнародних відносин, геополітики, національної безпеки та оборони тощо.

У 2003 р. було прийнято Закон України «Про основи національної безпеки України», в якому дане поняття було вперше у нашій державі визначено на законодавчому рівні. Також у даному законі було визначено 10 пріоритетів національних інтересів України, і останнім серед них – про інтеграцію України «в європейський політичний, економічний, правовий простір та в євроатлантичний безпековий простір» (дане

формулювання уточнювалося законодавчими змінами, які відбулися у 2010 та 2014 рр.).

Після перемоги Євромайдану постало питання щодо підготовки нового закону, яким мав би відповідати новим викликам державному суверенітету та територіальній цілісності нашої держави. 21 червня 2018 р. після тривалої дискусії було прийнято Закон України «Про національну безпеку України», у якому міститься нове визначення низки термінів. Як можна побачити з формулювань представлених у табл., відбулися деякі зміни і у законодавчому визначенні поняття «національних інтересів».

Таблиця

Визначення поняття національних інтересів у Законі України «Про основи національної безпеки України» від 19 червня 2003 р. та Законі України «Про національну безпеку України» від 21 червня 2018 р.

Ст. 1 Закону України «Про основи національної безпеки України» від 19 червня 2003 р.	Ст. 1 Закону України «Про національну безпеку України» від 21 червня 2018 р.
«Національні інтереси – життєво важливі матеріальні, інтелектуальні і духовні цінності Українського народу як носія суверенітету і єдиного джерела влади в Україні, визначальні потреби суспільства і держави, реалізація яких гарантує державний суверенітет України та її прогресивний розвиток»	«Національні інтереси України – життєво важливі інтереси людини, суспільства і держави, реалізація яких забезпечує державний суверенітет України, її прогресивний демократичний розвиток, а також безпечні умови життєдіяльності і добробут її громадян»

По-перше, національні інтереси вже не визначаються через поняття цінностей, що є, на нашу думку, цілком доречним, адже інтереси та цінності, хоча і мають знаходитися у гармонії між собою, проте, зовсім не є тотожними.

По-друге, у визначенні згадується добробут громадян, як один з національних інтересів України, що також можна тільки вітати.

По-третє, у новому законі зазначено у якості національного інтересу не лише прогресивний, але також і демократичний розвиток України.

Інша новація діючого Закону України «Про національну безпеку України» – поява поняття фундаментальних національних інтересів

України. Згідно ст. 3 даного закону, фундаментальні національні інтереси представлено трьома змістовними блоками:

1) державний суверенітет і територіальна цілісність, демократичний конституційний лад, недопущення втручання у внутрішні справи України;

2) сталий розвиток національної економіки, громадянського суспільства і держави для забезпечення зростання рівня та якості життя населення;

3) інтеграція України в європейський політичний, економічний, безпековий, правовий простір, набуття членства в Європейському Союзі та в Організації Північноатлантичного договору, розвиток рівноправних взаємовигідних відносин з іншими державами.

Таким чином у порівнянні з попереднім законом, який визначав 10 пріоритетів національних інтересів, до списку фундаментальних увійшли насправді ключові інтереси, які підґрунтям для формування засад внутрішньої та зовнішньої політики. І цілком логічно, що серед них визнано інтеграцію України до НАТО без будь-яких умов. Також важливим є визнання фундаментальним національним інтересом України її демократичного конституційного ладу, що повністю відповідає обраному нашою державою курсу на вступ до ЄС.

1. Про основи національної безпеки України: Закон України від 19 черв. 2003 р. № 964-IV (Закон втратив чинність на підставі Закону № 2469-VIII від 21.06.2018). – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>.

2. Про національну безпеку України: Закон України від 21 черв. 2018 р. № 2469-VIII. – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>.

Іван ПАВЛИК

аспірант кафедри європейської інтеграції та права ЛРІДУ НАДУ

ВИКОРИСТАННЯ ЄВРОПЕЙСЬКИХ СТАНДАРТІВ ЗАПОБІГАННЯ УТИСКУ ПРАЦІВНИКІВ НА РОБОЧОМУ МІСЦІ У ПРАВОВОМУ МЕХАНІЗМУ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ В УКРАЇНІ

Сьогодні в Україні не існує дієвих механізмів публічного управління, які б забезпечували позитивний психологічний клімат на робочому місці. Конституція України лише у найзагальнішій формі установлює, що людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю. А в ст. 68 окремо закріплено загальний обов'язок кожного не посягати на права і свободи, честь і гідність інших людей [2]. Проте, право на захист честі і гідності працівників у період трудової діяльності детально не врегульовано чинним трудовим законодавством України. Натомість доволі часто